

**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
РЕГИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО - ПАЗАРДЖИК**

4400 гр. Пазарджик, ул. "П. Яворов" № 1, тел/факс 034 446 270, e-mail: riopz@pasat.bg, <http://riopz.com/>

XII клас

Зад.1 Хипотенузата AB на правоъгълния триъгълник ABC лежи в равнината π , а катетите му AC и BC сключват с тази равнина съответно ъгли α и β . Да се определи ъгълът между равнината на триъгълника и равнината π . 7 точки

Зад.2 Дадена е функцията $f(x) = 2^{2\cos x} - 3a \cdot 2^{\cos x} + 2a^2$, където a е параметър.

а) Да се реши уравнението $f(x) = 0$ за $a=1$.

б) За кои стойности на a уравнението $f(x) = 0$ има решение.

в) Да се намери най-голямата и най-малка стойност на $f(x)$. 7 точки

Зад.3 Нека G е медицентър на правоъгълен триъгълник ABC с хипотенуза AB . Да се намери възможно най-голямата стойност на $\cot \angle AGB$. 7 точки

Зад.1

Нека т. O е ортогоналната проекция на върха C в равнината π . Тогава $\angle OAC = \alpha$ и $\angle OBC = \beta$, $\alpha, \beta \in (0^\circ, 90^\circ)$ (1 точка).

Прекарваме $CD \perp AB$ равнината (ABC) , откъде по теорема за трите перпендикуляра $\Rightarrow OD \perp AB \Rightarrow \angle ODC = \gamma$ е търсеният двустенен ъгъл (2 точки). Да означим $OC = x$, $x > 0$. От правоъгълните триъгълници OAC и $OBC \Rightarrow AC = \frac{x}{\sin \alpha}$

и $BC = \frac{x}{\sin \beta}$ (1 точка).

По теорема на Питагор за $\triangle ABC$

$$\Rightarrow AB = \sqrt{AC^2 + BC^2} \Rightarrow AB = \frac{x}{\sin \alpha \sin \beta} \sqrt{\sin^2 \alpha + \sin^2 \beta} \quad (1 \text{ точка}).$$

$$\text{Тогава за } \triangle ABC \Rightarrow AB \cdot DC = BC \cdot AC \Rightarrow DC = \frac{x}{\sqrt{\sin^2 \alpha + \sin^2 \beta}} \quad (1 \text{ точка}).$$

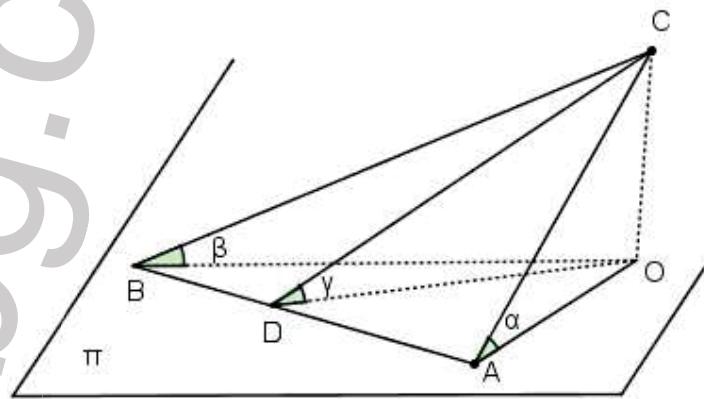
$$\text{От } \triangle DOC \text{ намираме } \sin \gamma = \frac{OC}{DC} = \sqrt{\sin^2 \alpha + \sin^2 \beta} \quad (1 \text{ точка}).$$

Зад.2 а) При $a=1$ решаваме уравнението $2^{2\cos x} - 3 \cdot 2^{\cos x} + 2 = 0$. Полагаме $2^{\cos x} = y$, $y > 0 \Rightarrow$ трябва да решим уравнението $y^2 - 3y + 2 = 0$, $y_{1,2} = 2; 1$ (1 точка).

От уравнението $2^{\cos x} = 2 \Rightarrow \cos x = 1 \Rightarrow x = 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ от $2^{\cos x} = 1 \Rightarrow \cos x = 0 \Rightarrow x = \frac{\pi}{2} + l\pi$, $l \in \mathbb{Z}$

(по 0,5 точки за всеки от корените).

б) $2^{2\cos x} - 3a \cdot 2^{\cos x} + 2a^2 = 0$. Полагаме $2^{\cos x} = y$, $y > 0 \Rightarrow$ трябва да решим уравнението $y^2 - 3ay + 2a^2 = 0 \Rightarrow D = a^2 > 0$, $y_{1,2} = 2a; a$ (1 точка). От неравенствата $-1 \leq \cos x \leq 1 \Rightarrow 2^{-1} \leq 2^{\cos x} \leq 2$ (0,5 точки) $\Rightarrow \frac{1}{2} \leq a \leq 2$ или $\frac{1}{2} \leq 2a \leq 2 \Rightarrow a \in \left[\frac{1}{4}; 2\right]$ (0,5 точки).

**МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА
РЕГИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО - ПАЗАРДЖИК**

4400 гр. Пазарджик, ул. "П. Яворов" № 1, тел/факс 034 446 270, e-mail: riopz@pasat.bg, <http://riopz.com/>

в) Полагаме $2^{\cos x} = y, y > 0 \Rightarrow$ задачата за намиране на най-малка стойност и най-голяма стойност на функцията $f(x) = 2^{2\cos x} - 3a \cdot 2^{\cos x} + 2a^2$ се свежда до намиране на тези стойности за функцията $g(y) = y^2 - 3ay + 2a^2$ за $y \in \left[\frac{1}{2}; 2\right]$. $y' = 2y - 3a \Rightarrow$ при $y = \frac{3a}{2}$, функцията $g(y) = y^2 - 3ay + 2a^2$ има локален екстремум и той е минимум.

1) Нека $y = \frac{3a}{2} \leq \frac{1}{2}$ (т.e. $a \in \left(-\infty; \frac{1}{3}\right)$), тогава при $y > \frac{3a}{2}$, $g(y)$ е растяща функция и

$$f_{\min} = g_{\min}\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4} - \frac{3a}{2} + 2a^2, \text{ а } f_{\max} = g_{\max}(2) = 4 - 6a + 2a^2 \quad (\text{1 точка}).$$

2) Нека $\frac{1}{2} < y = \frac{3a}{2} < 2$ (т.e. $a \in \left(\frac{1}{3}; \frac{4}{3}\right)$), тогава при $y > \frac{3a}{2}$, $g(y)$ е растяща функция, а при $y < \frac{3a}{2}$

$$g(y) \text{ е намаляваща функция и } f_{\min} = g_{\min}\left(\frac{3a}{2}\right) = -\frac{a^2}{4}, \text{ а } f_{\max} = \max\left\{g\left(\frac{1}{2}\right); g(2)\right\}.$$

$$g\left(\frac{1}{2}\right) - g(2) = \frac{18a - 15}{4} \Rightarrow a \in \left(\frac{1}{3}; \frac{5}{6}\right) \Rightarrow f_{\max} = \max\left\{g\left(\frac{1}{2}\right); g(2)\right\} = g(2), \text{ а при } a \in \left(\frac{5}{6}; \frac{4}{3}\right)$$

$$\Rightarrow f_{\max} = \max\left\{g\left(\frac{1}{2}\right); g(2)\right\} = g\left(\frac{1}{2}\right) \text{ и при } a = \frac{5}{6} \Rightarrow f_{\max} = \max\left\{g\left(\frac{1}{2}\right); g(2)\right\} = g(2) = g\left(\frac{1}{2}\right) \quad (\text{1 точка}).$$

3) Нека $y = \frac{3a}{2} \geq 2$ (т.e. $a \in \left[\frac{4}{3}; +\infty\right)$), тогава при $y < \frac{3a}{2}$, $g(y)$ е намаляваща функция и

$$f_{\min} = g_{\min}(2) = 4 - 6a + 2a^2, \text{ а } f_{\max} = g_{\max}\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4} - \frac{3}{2}a + 2a^2 \quad (\text{1 точка}).$$

Зад.3 Да означим катетите $AC=b$ и $BC=a$ и нека $\angle AGB=\varphi$. От $S_{ABG} = \frac{1}{3}S_{ABC}$ **(1 точка)**

$$\Rightarrow \frac{1}{3} \cdot \frac{ab}{2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3}m_a \cdot \frac{2}{3}m_b \sin \varphi \Rightarrow 4m_a m_b \sin \varphi = 3ab. \text{ Изразяваме медианите } m_a = \sqrt{b^2 + \frac{a^2}{4}}$$

$$m_b = \sqrt{a^2 + \frac{b^2}{4}} \quad (\text{1 точка}) \Rightarrow \sin^2 \varphi = \frac{9a^2 b^2}{(4b^2 + a^2)(4a^2 + b^2)} \quad (\text{0,5 точка}).$$

$$\text{Пресмятаме и } \cos^2 \varphi = 1 - \sin^2 \varphi = \frac{4(a^4 + 2a^2b^2 + b^4)}{(4b^2 + a^2)(4a^2 + b^2)} \quad (\text{0,5 точка})$$

$$\Rightarrow \operatorname{ctg}^2 \varphi = \frac{4(a^4 + 2a^2b^2 + b^4)}{9a^2b^2} \quad (\text{1 точка}). \text{ Представяме } \operatorname{ctg}^2 \varphi = \frac{4}{9} \left(\frac{a^2}{b^2} + 2 + \frac{b^2}{a^2} \right).$$

Тъй като $\angle AGB=\varphi>90^\circ$, то $\operatorname{ctg} \varphi < 0 \Rightarrow \operatorname{ctg}^2 \varphi$ ще е най-голям, когато изразът $\frac{a^2}{b^2} + 2 + \frac{b^2}{a^2}$ е най-

малък **(1 точка)**. От основно неравенство $\frac{a^2}{b^2} + \frac{b^2}{a^2} \geq 2$ **(1 точка)** \Rightarrow че изразът е най-малък при

$$\frac{a}{b} = 1 \quad (\text{0,5 точка}) \Rightarrow \operatorname{ctg}^2 \varphi = \frac{4}{9} \left(\frac{a^2}{b^2} + 2 + \frac{b^2}{a^2} \right) = \frac{16}{9}, \text{ а } \operatorname{ctg} \varphi = -\frac{4}{3} \quad (\text{0,5 точка})$$